دەنگی خودایە یان دەنگی مناڵ..........؟!

تەرتیلەی یەکەم /

عەلی پێنجوێنی

بەسەر قامکە وردیلەکانتەوە

مانگ و ئەستێرە شەڕیانە , لەسەر ئەوەی

کامیان زووتر بچنە ناو دەستەکانتەوە و

تالەوێوە

عەرشی موعەللای دڵت داگیربکەن ..... نارینا

یەك سەدەیە باسی تەڕی بارانت بۆ دەکەم

کەچی پێم دەڵێیت بابە

دەمولێوی وشکەڵاتوی ئەم بارانە کەی تەڕدەبێ ....؟

وێڵی بەدوای مەرزوبومێکا

تالەشولاری بارانی تیاتەڕببێ

کەچی لەم قیامەتی بارانەدا

روتوقوتو بێباك لەوەی ڕەهێڵەی باران چۆن دەتکوتێ

دەستەکانت کردۆتە کوخێ بچکۆلە بۆ پەپولەیەك

تادواسلاوی نوێژەکەی تیابداتەوە .....نارینا

یەکەم جار

خودا مرۆڤی دروست کرد نەك مناڵ

چونکە زەحمەت بوو

خۆی لەخۆی دابتاشێ

ئەخیر کوفر ئێمە کردمان

منداڵمان کرد بەمرۆڤ و دەسکاری جوگرافیای ڕۆحی خودامان کرد

هەر بۆیە هەتادەمرین

نەدەحەسێینەوە و

نەدەستمان لەخوا گیردەبێ و

نەدەتوانین بگەڕێینەوە منداڵی

تەرتیلەی دووەم/

تەماشاکە بەدەستە بچکۆلەکانت

چ جەنگێکی گەورەت بەرپاکردوە لەگەڵ زەبەلاحی سێبەرەکەتا

کە چی من بەم گە ورەییەمەوە

جەنگە بچوکەکان تۆقاندومیان

من دەستە خرپنەکانتم, لە وژەی با دەشاردەوە

تا نەبێتە شەختە و ڕەق هە ڵنەیەت

کەچی تۆ هەمو سەحەرێ تۆفانی با, لە چاوتەوە هەڵیدەکردو دەتوت:

بابە ئەگەر دەستم بەرنەدەی

لە ناو رەنگی "با"دا وەها خۆم وندەکەم

هەرگیزچاوت پێم نەکەوێتەوە

دەنگێك بەڕەنگێکی سورئاڵەوە دێت و من نایبینم

نوێژێك بەبریندارى دەگات و

بەلێواری ئەژنۆکانتەوە داتناوەو

ئاوی گەڵای گیلاخە دەکەیت بە دەمیەوە

ئەم بۆشاییە ترسناکەی لە نێوان من و تۆ دایە

هەرلەدوری نێوان

ئاو و مەرکانەیەکی تینوی لەچەند لاوە شکاو دەچێت

ئێمە پێش ئەوەی بخەوین پێدەکەنین

خراپ حراپ پێدەکەنین

تۆ زۆر بە کەسکونی دەگریت تابخەویت

کەهەڵدەسین

ئێمە لە هەویری ترشاو دەچین

تۆش هەر وەکو خەرمانەی مانگ

خەولەناو چاوەکانتا هێندە جوانە هەر لەو جوانیە دەچێ

کەلەناو تەمبورێکی ئەرمەنیدا خەوی لێکەوتووە

چەند جوان و بەویقارە ئەم نوستنەت

هەر لەخەوی شەراب دەچێت

لەناو دەفرێکی کۆنە ساڵا .... نارینا

تەرتیلەی سێیەم /

ئەم دەنگە لە قوڵایدایە , مەگەر هەر بێدەنگی پێی بوێرێ
ئەم ئایەتە لەناو دڕکا تار دەژەنێ و
لەچنگی ئێوارەیەکی دڵتەنگا سەمادەکات
ئەم خودایە بۆچی دستی هەڵگرت
لەناردنی ئایەتەکان و سەرگەردانو بەرەڵا وێڵی کردین و
هەرچی ناوی ئیمان بوو بەستی لە باڵی پەپولەیەك
ئەویش خۆی کێشا بە گڕی چرای بەر هەیوانەکەم دا
ئاخرتۆ کە ڕوتت کردومەتەوە لەئیمان و تالآنت کردوم
ئەم منداڵەت بۆ کرد بە تووشمەوە ......؟
ئاخر ئەی خۆت نازانیت چەند ترسناکە .....!
باوەشت پڕ پڕ بێت لە منداڵێك و
دڵت خاڵی خاڵی بێت لەئیمان .....
بێ دادیە ئەم بیماریە
بێ سەمەرە ئەم بارانە
بەهیچ ناچێ ئەم گۆرانی چڕینەت ئەی – با –
ئەوەتا , کەسورمە لەچاوی دۆست دەفڕێنی
من لێرەوە پەردەی پەنجەرەکەم دەلەرێتەوە
کەسەری پەلکە گیایەك دەخەیتە سەر ڕانت و بۆی دەڕوانیت هەتا دەمرێ
منیش لێرە نەسیمێك باوەشێنی دڵم دەکاتو دەڵێ
خواسەبوریت بدا دەسەڵاتی منی تیانەبوو
سەرم لەمە دەرناچێ ئەی – با –
چۆن توانیت خوا بفڕێنیت و
لەم بێشکەیەدا ئاوا گغە گغە بکات
ئاخر بەم ڕوتو قوتیەمەوە من چی بکەم لەم منداڵە ...؟

تەرتیلەی چوارەم /

لەقوڵایی دەریادا
دەنك دەنك دڵۆپی هەڵڕژاوی باران دەچنیتەوە
من لەژێر ئەم چەترەدا
خۆم لەلێزمەی باران دەدزمەوە
من لە لرفە لرفی دەریا زۆر دەترسم
کەچی تۆدەتەوێ هەرچی کەفی دەریای دنیاهەیە
بەو دەمە بچکۆلانەیەت هەڵبلوشی
دەبزانە من و تۆ چەندە دورین لەیەکتر
تۆ منالێك شەلاڵی بەعارەقی تەڕی دەریا
منێك تینو تینوی ناوئەم بیابانە
ئاخر کەئەوەندە دوربین لەیەکتر چۆن دەتوانم
بڕۆمەوە سەرئەوەڵێن نوتفە
ئەو نوتفەیەی کەتۆی لەناو مندا خولقاند
چەند نازەنینی ....نارینا
کەئێواران سەرت دەکەیت بەناو تەمی ئاوابوونا
شەو دەگوشیت و دەڵێیت بابە هەڵیخە بەو تەنافەدا
ئەی نایبینی چۆن خوساوەو ئاوبەشانوملیدا دێتە خوارەوە ؟
پرتەقالێك هەڵدەچۆڕێنیتە ناو پیاڵە چاییەکەی بەردەمت و هەڵی ئەدەی
لەگەڵای پرتەقاڵ کۆلارە دروست دەکەیت
بەدەنکە بەرسیلەکان هەڵماقۆ دەکەی
تریقە تریق پێدەکەنیت و دەڵێی :
بابە بانەچینە ژورەوە
بەڵکو مانگ لەسەفەر بگەڕێتەوە

ئەم دەنگە مەستە بە ڕەنگێ کەمن ناتوانم ببینم

ئەم ڕەنگە مەستە بەدەنگێ کەلە قوڵایدایە

مەگەر هەر بێدەنگی پێی بوێرێت

تەرتیلەی پێنجەم /

دەستمان لەیەکتر دەترازێ و لێك وندەبین

وەك ئەوەی نەمن هەبووبم نەتۆ

تۆ دەبیتە گەردیلە نەبینراوەکانی ناو ڕەشەبا

بەیانیەکی قایم نوێژ

بەیانیەك کەڕۆشنایی هێشتا زەفەری پێنەبردبێ

دێیتەوەو بەگسکێك گەڵای هەڵوەریوی عومری من کۆئەکەیتەوە

دێیتەوە و دەمبینی وام لەدەمی زوڵمەتێکا

گۆرانی بۆ دولبەرێکی خۆڵاوی دەڵێم

سواڵی تۆزێ سورمەم دەکرد بۆ چاوانم

کەچی خاکی سورمە ڕێژی کەنعانم نەدەبینی لەپاڵ دەستما

چ یەعقوبێکی گوناهبارو نادان بووم نەم توانی

لەچاڵی ڕەشی کەنعانا یوسف ببینم

کەچی لەودوری دورەوەو لە میسر بۆنی کراسەکەیم دەکرد

چ یەعقوبێکی چارە ڕەش و گوناهبار بووم

هەرتەنها جارێ بۆ تاقیکردنەوە

خواخۆی کرد بە کوڕی من و منیش ناوم لێنا یوسف

هەر کەلێی غافڵبووم

سپاردیان بە چاڵی ڕەشی کەنعان

توخوا بەئەسپایی پێ لەسەر خاکی کەنعان دابنێن

باخودا لە و بیرەدا ڕانەچڵەکێ

توخوا بەکچانی ئەوێ بلێن

چاویان بەخاکی سورمەی کەنعان نەڕێژن

باپێڵوی چاوەکانی یوسف نەشەمزێ

تازە سورمەی ئەو خاکە دەرمان نییەو دەرمانیش نابێت

بۆ چاوی هیچ گوناهبارێك

تازەمن چیم پێدەکرێ جگەلەوەی بڵێم

*(ئەی بادی صەبا نە من ببە و نە کەڵکیشی هەیە نامە

تەشریحی ئەم هەموو غەم و گوناهبارییەم نایەتە تەحریر)

تەرتیلەی شەشەم /

ئەم دەنگە لەقوڵایدایە مەگەر هەر بێدەنگی پێی بوێرێ

کەڵکەڵەی ئەم ئەفسونەت

دەمباتەوە نێو نەوای شمشاڵێکی سبەینێوە

کەڕەنگە بایە قوشێك بیژەنێ

نەشتەری ئەو هەموو جوانیەت نیشتۆتە سەر پەڕەی دڵم

ئاخر چیبکەم خوێنم تیانەماوە تاجۆگەلەببەستێ

کێ دەڵێت جوانی نەشتەر نییە بابێت سەیری

هەنارەکەی ناو دەستی نارینا بکات چۆن لەداخا شەقی بردوەو

دڵۆپ دڵۆپ جواناوی سوری لێدەتکێت

خۆزگە دەمزانی نارینا .....چ سیحرێکە

بەو ڕوتو قوتیە ڕاکشاوی بێباك لەو هەموو تۆف وسەرمایە

تەنیا گەڵای*گوڵە شیرین شۆخێکت داوە بەخۆتا و دەڵێی بابە

تازە دەبێت بەئاواتی خەوی ژێر گەڵای گوڵە شیرین شۆخێکەوە سەر بنێیتەوە

پەلم بگریت یان پەلم نەگریت بەچی دەچێت ؟

من گریانی تارژەنێکی گوناهبارم

دەبێ تاقیامەت هەربکولێمەوە

چیم لێدەکەی لێم بکە ......نارینا

ئەوەندە دەزانم لەگەڵ هەرشتێکدا کۆمبکەیتەوە یەکسانم بەخۆم

کەخۆم جگە لەگوناهباری و پەشیمانی شتێکی دیکەنیە

دەرم بکەی لەهەرشتێك وهەرشتێکیشم لێدەربکەی

یەکسان دەبم بە تاقیامەت گریان

کەڕەتی هەرشتێکم بکەی یەکسانم بە

هەرمێیەکی تەڕی جێماوی ژێربارانێکی پیر ,پیرتر لەم بێتاقەتیەی من

تازە ئیتر بەچی ئەچێت

پەلم بگریت یان پەلم نەگریت .... نارینا

تەرتیلەی حەوتەم /

هەموومانت دۆزیەوە خۆت نەبێ

هەموومانت فڕێدایە بەر فوارەی ئەم عەزابەوە

بەمشت دەریات بۆ هێنایینە ناو ماڵەکانمانەوە و پێت وتین :

هەڵیمژن بۆنی ئەم سەرابە , هێندە بە قوڵی هەڵیمژن

تائاوێنەی گشت دەریاکانی دنیا لە دەستانا وردوو خاش دەبێ

هەموومانت فڕێدایە بەر تاشە تاشی ئەم زولمەتەوەو پێت وتین :

قوڵ بڕوانن بۆ نوری ئەم زوڵمەتە هێندە بە قوڵی بڕوانن

تادڵتان دەبێتەوە بە چنگێ خوێن لەناو لەپی دەستانا

تۆ نەلە ئاوێنەی دەریاکانا خۆت بینی

نەلەناو دڵۆپێ زوڵمەتی سەر جەستەی نورانیمانا توانیت سەیرێکی خۆت بکەی

وا دڵیشمان بوو بە چنگێك خوێنی سەر هەڵگرتوو

دڵنیام کەناشتوانیت لەناو خوێندا دەر بکەویت و هەڵ بکەی

خودایە دەزانم هەر لەبەر ئەمانەبوو

منداڵت لەخۆت داتاشی و دروستت کرد , تادەستت بەر خۆت بکەوێت و خۆت ببینی

خودایە ئاخر تۆ دڵمت کردە گلمتکێ خوێن

تازەچی بکەم .....؟

ئەم منالە لەکوێما هەڵبگرم ....!

خودایە ئەم منالێەت ببورە ئەم خوداییەت لەکوێما بشارمەوە

ئەم دەنگە لە قوڵایدایە مەگەر هەر بێدەنگی پێی بوێرێت

* بەیتێکی (حاجی قادری کۆیی) ە

⋆ (گوڵە شیرین شۆخ) جۆرە گولێکە